

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

УДК 378.091.12.011.3-051:159.9:005.963.5

АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ З ПОЗИЦІЙ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Вінтюк Ю.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

У статті висвітлені актуальні завдання підготовки майбутніх фахових психологів у ВНЗ із позицій компетентнісного підходу. Здійснений огляд наукових публікацій за темою дослідження, встановлені погляди вітчизняних і зарубіжних науковців на проблему, що перебуває у центрі розгляду. З'ясовані основні труднощі, що виникають при впровадженні компетентнісного підходу до підготовки фахівців у сучасних умовах. Висвітлені основні завдання підготовки майбутніх фахових психологів у ВНЗ з позицій компетентнісного підходу. Зроблені висновки з проведеної роботи і намічені перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Ключові слова: компетентнісний підхід, актуальні завдання, підготовка майбутніх фахових психологів, навчально-виховний процес.

Постановка проблеми. Підготовка фахівців у ВНЗ в даний час вимагає використання адекватних підходів, які відповідають як запитам наявних реалій, так і вимогам світової теорії та практики. У даний час значне розповсюдження отримали надбання педагогічної науки та практики розвинених країн світу, що активно впроваджуються у вітчизняну систему освіти. Передусім, це компетентнісний підхід, що відкриває нові можливості у подоланні затяжної кризи, в якій перебуває наша освітня галузь. За визнанням науковців, саме у впровадженні й успішній адаптації сучасного світового досвіду у сфері підготовки фахівців криється можливість подолання вад вітчизняної освіти, вищої зокрема. Дана обставина вимагає з'ясування актуальних завдань, що постають при підготовці фахівців у ВНЗ, при застосуванні компетентнісного підходу в сучасних умовах, зокрема, при організації виховання та навчання майбутніх фахових психологів.

Мета роботи: висвітлити актуальні завдання підготовки майбутніх фахових психологів у ВНЗ із позицій компетентнісного підходу.

Завдання дослідження:

- здійснити огляд наукових публікацій за темою дослідження;
- з'ясувати особливості впровадження компетентнісного підходу до підготовки фахівців у сучасних умовах;
- висвітлити основні завдання підготовки майбутніх фахових психологів у ВНЗ з позицій компетентнісного підходу;
- зробити висновки з проведеної роботи і намітити перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останнім часом науковці доволі часто звертаються до розгляду питань, що стосуються застосування компетентнісного підходу до вирішення завдань вітчизняної освіти; в результаті здійснення огляду літературних джерел виявлено чимало наукових публікацій на дану тему.

З них варто відзначити, зокрема, ті, в яких розглядаються різні аспекти проблеми підготовки фахівців у сучасних умовах: М.С. Барчія [2], В.А. Березіної [3], Т.В. Комара [17], Т.В. Кота [18], К.В. Ткаченко [28], О.Р. Ткачишиної [29] й ін.

Заслужують уваги також публікації, що стосуються впровадження компетентнісного підходу: Є.В. Кузнецової [20], А.В. Марчука [22], І.М. Матійків [23], О.М. Митки [24], В.Д. Онищенко [26], та власне дослідження [8] й ін.

Важливо відзначити також праці з різних аспектів формування особистісної готовності майбутніх фахівців до здійснення професійної діяльності: С.І. Білозерської [4], В.В. Вишньовського [7], І.С. Гавриляка [11], Л.М. Греня [12], Т.Є. Гурої [13], І.С. Литвиненко [21] й ін.

З огляду на необхідність вирішення поставлених завдань, становлять інтерес публікації, що стосуються впровадження сучасних технологій і методів навчання: М.О. Антонця [1], Г.М. Брославської [5], О.А. Низовця-Кропті [25], О.Г. Романовського [27], а також публікації результатів власних досліджень [9; 10] й ін.

Не менш важливими видаються праці, присвячені налагодженню самостійної, зокрема, позааудиторної навчально-пізнавальної діяльності: В. Буряка [6], О.А. Деміної [14], І.В. Ендебері [15], О.М. Затворнюк [16], Н.Б. Кравця [19] й ін.

Одержана в результаті здійсненого огляду інформація використана при проведенні власного дослідження.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Враховуючи викладене, необхідно з'ясувати основні завдання, що виникають у ході налагодження процесу підготовки майбутніх фахових психологів при застосуванні компетентнісного підходу. Оскільки при огляді публікацій на дану тему такої інформації виявлено не було, це зумовило необхідність провести власне дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проведене дослідження полягало у з'ясуванні завдань, що потребують вирішення при засто-

суванні компетентнісного підходу до підготовки фахівців у ВНЗ в сучасних умовах, фахових психологів передусім, проте, з певних причин, наражаються на певні труднощі при їхньому вирішенні. Аналітична частина дослідження передбачала збір необхідних даних про проблему, що перебуває у центрі розгляду, в результаті здійснення огляду наукових публікацій за темою дослідження. Емпірична частина передбачала здійснення аналізу, як даних, отриманих у результаті огляду літературних джерел, так і власного досвіду, накопиченого в процесі викладання різних навчальних дисциплін студентам, що навчаються за спеціальністю «Психологія» у Національному університеті «Львівська політехніка». Результати проведеного дослідження, в скороченому вигляді, наведені далі.

Впровадження компетентнісного підходу передбачає оволодіння майбутніми фахівцями з вищою освітою не лише професійними знаннями і вміннями, а сукупністю навичок вищого рівня – фаховими компетенціями, що складають зміст компетентності сучасного професіонала. Це має наслідком те, що набуті під час навчання знання не застарівають протягом тривалого часу, оскільки фахівець у процесі формування набуває здатність постійно адаптуватися до вимог, які постійно змінюються. Відповідно, таким чином підготований спеціаліст не очікує появи сприятливих умов для здійснення діяльності, проведення необхідних реформ, чи певних настанов від керівництва, а сам створює необхідні умови, формує вимоги, ініціює та впроваджує зміни. Без підготовки фахівців такого рівня не можливе ні реформування вітчизняної системи освіти, на інтеграція у сучасний європейський простір, ні вирішення інших актуальних соціальних проблем. Виникає питання: як сформувати необхідний ресурс фахівця, що дозволить досягнути належного рівня професійної компетентності, здатної забезпечити його ефективну фахову діяльність і конкурентоспроможність у сучасних умовах?

На вирішення цієї проблеми спрямовано сучасне реформування освітньої системи, на всіх рівнях; зокрема, воно вирішується через зміни змісту вищої освіти. Відбуваються й інші зміни, що активно впроваджуються у процес підготовки майбутніх фахових психологів, і передбачають впровадження нових підходів, форм та методів викладання, як і пріоритетів у здійсненні психолого-педагогічної взаємодії. Низку таких можливостей розглянуто у попередній публікації на дану тему [8]. Зокрема, було відзначено, що варто звернути особливу увагу на вивчення досвіду застосування компетентнісного підходу, який був розроблений і впроваджений за кордоном. Передусім заслуговують висвітлення особливості проведення навчальних занять, на яких здійснюється інтерактивна взаємодія учасників навчально-виховного процесу, в ході якої відбувається формування професійної компетентності майбутніх фахівців. За рахунок невеликої кількості студентів на занятті практично реалізується індивідуалізація процесу навчання, створені умови, коли викладач має змогу приділити достатньо уваги кожному з присутніх, і орієнтується не на пасивного «середньостатистичного» індивіда, а на кожну конкретну творчу індивідуальність. За такого підходу

до організації навчального процесу студенти не тільки вивчають матеріал, але й вчаться мислити, самостійно вирішувати проблеми. Перехід на якісно новий рівень освіти здатний забезпечити вищу якість підготовки фахівців у ВНЗ.

До наступного з важливих завдань слід віднести подальший перехід на застосування у навчальному процесі методів інтерактивного навчання. На противагу застарілим підходам, коли викладач був центральною фігурою навчального процесу і фактично єдиним носієм, причому «абсолютно достовірних» знань, тепер виклад матеріалу дедалі більше нагадує творчу дискусію, з максимальним задіянням потенціалу тих, хто навчається. У такому випадку вони не просто переймають якусь інформацію, а активно включаються у процес генерування нового знання. Саме використання такого підходу максимально відповідає формуванню сучасного, компетентного і конкурентоспроможного фахівця.

Заслугує ретельної уваги сучасна специфіка проведення лекцій, де на занятті викладач працює з невеликою групою, причому відбувається не ознайомлення з новим матеріалом, оскільки присутнім він вже відомий, а його обговорення, уточнення, висловлення свого ставлення, розгляд інших підходів до висвітлення теми чи певних питань, обмін думками з певного приводу, генерація нових ідей і т. п. Тобто на лекційному занятті має місце не примітивна і низькоефективна передача знань, а саме інтерактивна взаємодія учасників навчально-виховного процесу, в ході якої відбувається формування професійної компетентності майбутніх фахівців. Викладач ділиться власним досвідом практичної роботи, наводить приклади застосування знань за темою, що розглядається і т. д. За такого підходу до організації навчального процесу студенти не тільки вивчають матеріал, як вчаться мислити, самостійно вирішувати проблеми. проте, як показав досвід, вирішення цього завдання не можна віднести до легких, з різних причин. Передусім, студенти не готові до такого способу набуття знань, та й далеко не всі викладачі здатні викладати на сучасному рівні; через те, що освоєння сучасних методів вимагає від всіх учасників навчально-виховного процесу значно більше значно більших зусиль, як для підготовки до занять, так і їх проведення.

Впровадження дослідницького підходу. Підготовка фахівців, які володіють сучасними освітніми технологіями, потребує зміни орієнтацій студентів, які бажають здобути певний фах: вони повинні не розраховувати на те, що всі необхідні знання їм буде подано у готовому вигляді, а навчитися самостійно здобувати їх. Відповідно, постає завдання орієнтації тих, хто навчається, на нові освітні технології, зокрема, впровадження дослідницького підходу до здобуття знань. У світлі нових вимог сьогодення постає завдання не вивчати психологію, а займатися нею, оскільки лише в цьому процесі можливе належне її вивчення і засвоєння отриманих знань. Для цього необхідно зробити акцент на практичному застосуванні набутих знань, для кожної з вивчених тем зробити відповідну апробацію. Застосування компетентнісного підходу при вивченні окремих тем з психології розглядалося раніше [10].

Проте, проведення занять із застосуванням дослідницького підходу також наражається на чималі труднощі, аналогічні до попередніх.

Впровадження проблемного підходу. Важливу роль у сучасному процесі підготовки фахівців відіграє подальше впровадження методів проблемного навчання. Відповідно до його вимог, студенти не отримують готових відповідей щодо вирішення наявних проблем, чи конкретних завдань, а шукають рішення самостійно. Це не лише розвиває критичне мислення, але й сприяє формуванню їхньої самостійності та відповідальності. Однак вирішення цього завдання у даний час, зокрема, при організації підготовки майбутніх фахових психологів, також наражається на значні труднощі. Як свідчить накопичений досвід його вирішення, студенти переважно не готові до самостійної роботи над вирішенням проблем. У них для цього не лише надто мало необхідних знань зі спеціальності, але й не достатньо широкий кругозір, низька обізнаність із наявними можливостями, недостатньо розвинене критичне і евристичне мислення тощо.

Налагодження наукової роботи студентів. Задіяння процесу самостійного здобуття знань передбачає залучення студентів до освоєння і проведення науково-дослідної діяльності, що дає їм змогу самостійно знаходити шляхи вирішення нетипових завдань, про які немає інформації в підручниках, а часто і у фаховій літературі. Підготовку студентів до наукової роботи необхідно розпочати з роз'яснення ролі науки у сучасному суспільстві, психології зокрема. Їм потрібно розповісти про те, що на даному етапі розвитку людства наука є тою рушійною силою соціального прогресу, яка зумовлює ефективність практично у всіх сферах людської життєдіяльності, оскільки без наукових досліджень не обходиться ні один з видів діяльності, у будь-якій галузі. Це стосується і професійної діяльності практичних психологів; дана ситуація зумовлює необхідність залучення майбутніх фахівців із психології до наукової роботи ще під час їхнього навчання у ВНЗ. Серед видів наукової діяльності, до яких першочергово залучаються студенти, є виконання ними кваліфікаційних робіт зі спеціальності: курсових, а згодом бакалаврських і магістерських дипломних, які обов'язково повинні містити елементи науковості. Тому, в ході підготовки до їх виконання можна надати необхідні знання, розвинути відповідні вміння, потрібні для виконання наукової роботи.

Студентам, що приступають до виконання наукової роботи, необхідно знати теорію та методологію наукової діяльності, оскільки у процесі оволодіння необхідними навичками виникає низка питань методологічного характеру. Передусім, потенційним молодим науковцям бракує досвіду у використанні методів наукового пізнання, застосування логіки, сучасних технологій, принципів і теоретичних підходів із арсеналу психологічної науки. Крім цього, часто незнання принципів дослідження спричиняє виникнення багатьох проблем і помилок на шляху до здійснення ефективного наукового вивчення проблеми й отримання достовірних даних.

Для вирішення цього завдання необхідним є також детальний аналіз проблеми методологіч-

ного підґрунтя наукового дослідження. Будь-яке наукове дослідження опирається на конкретні принципи, ідеї, шляхи та способи пізнання явищ дійсності, а наслідком є одержаний об'єктивний результат. Варто відзначити, що наукове знання не є тим самим, що й побутове, отримане на власному досвіді чи навіть досвіді попередніх поколінь. А тому студенти повинні знати їхні особливості, знаходити між ними відмінності, й оперувати під час підготовки курсової роботи лише достовірними, тобто науковими знаннями.

Далі їх необхідно навчити методам наукового дослідження психологічної реальності. Студенти лише розпочинають дослідження психічних явищ, проте вже повинні вчитися володіти методами наукового дослідження. Окрім оволодіння методами теоретичного пізнання дійсності, вони повинні також опанувати необхідними емпіричними методами дослідження. В результаті закінчена наукова робота студента повинна містити висновки та рекомендації щодо досліджуваної проблеми. Розпочати залучення студентів до наукової роботи можна з підготовки до участі у студентській науково-практичній конференції, для цього потрібно ознайомити їх не лише зі специфікою проведення наукового дослідження, але й написання доповіді, тез доповіді та т. п.

Позааудиторна робота студентів. До наступного з актуальних завдань підготовки професійних психологів у сучасних умовах слід віднести залучення їх до позааудиторної навчальної діяльності. З огляду на це майбутні фахівці повинні цікавитися не лише вивченням навчальних курсів, що викладаються їм згідно з чинними навчальними планами, але й самостійно поглиблювати свої професійні знання. Тому вони повинні регулярно читати ще й додаткову, зокрема, науково-популярну і художню літературу, де розглядаються ті чи інші психологічні проблеми; переглядати аналогічні кінофільми, дивитися телепередачі психологічного спрямування тощо. Дана тема потребує проведення спеціального дослідження і ретельного висвітлення в окремій публікації.

Формування конкурентоспроможності фахових психологів. Не менш важливим завданням підготовки майбутніх фахових психологів слід вважати забезпечення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці. Це зумовлено тим, що навіть за наявності належного рівня фахової компетентності професійні психологи часто не можуть належним чином адаптуватися до наявних суспільних реалій і організувати діяльність в умовах конкуренції, зокрема, через те, що їх не готують до цього у ВНЗ. Це відбувається через те, що реальна практична діяльність психолога суттєво відрізняється як від навчальної, так і від діяльності в звичайних умовах, а скоріше є наближеною до роботи в екстремальних умовах. Для вирішення цього завдання видається доцільним включення у навчальні плани і впровадження відповідного навчального спецкурсу.

Впровадження інноваційних технологій. До наступного з актуальних завдань слід віднести розробку і впровадження навчальних дисциплін, котрі навчають застосуванню комп'ютерних технологій у психології, які повинні містити не лише сукупність знань, необхідних для реалізації взаємодії з різними комп'ютерних технологій

під час навчання у ВНЗ, але й для подальшої роботи практичних психологів за обраним фахом та ін. Причому такі дисципліни повинні надавати знання не лише про сучасний рівень досягнень у комп'ютеризації роботи професійного психолога, і надавати інформацію про сучасні психодіагностичні комплекси і системи широкого та цільового призначення, але й навчати працювати з ними.

Незважаючи на те, що завдання впровадження комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів ще далеке від завершення, вже сьогодні можна відзначити, що їхнє використання у навчальному процесі змінює характер навчально-пізнавальної діяльності студентів, активізує їхню самостійну роботу з різноманітними технічними засобами навчального призначення. Їхнє застосування змінює підхід до організації навчальних занять, оскільки перерозглядає функції викладача в ході здійснення педагогічної взаємодії, надає студентам більшої самостійності при вирішенні як навчальних, так і дослідницьких завдань. Разом із цим, змінюється структура, ускладнюються форми реалізації навчальної взаємодії, у т. ч. контроль знань, самостійна робота студентів і консультативна робота викладачів. Особливості впровадження комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів розглядалися раніше [9].

Однак, складність вирішення завдання комп'ютеризації як навчального процесу з підготовки майбутніх психологів, так і забезпечення їхньої подальшої практичної діяльності, стосується наявності необхідного програмного забезпечення для діяльності практичного психолога. На даний час можна лише констатувати, що в розпорядженні як практикуючих психологів, так і викладачів психології у ВНЗ є обмаль із необхідних програм, і дана обставина ускладнює процес впровадження комп'ютерних технологій у процес підготовки практичних психологів. Оскільки можливості отримати необхідні програми, різного призначення, не відповідають наявним потребам у них, як і запитами практики, на сьогодні є лише одна реальна можливість її вирішення: створювати необхідні програми самостійно. Пошук можливостей для вирішення цього завдання також вимагає окремого розгляду.

Впровадження тренінгів у навчальний процес.

До наступного з актуальних завдань підготовки психологів слід віднести застосування тренінгів особистісного розвитку в процесі їхньої підготовки, що дозволяє посилити практичну компоненту їхньої навчально-професійної діяльності, активізувати процес формування необхідних практичних навичок, а також підсилити позитивну мотивацію до навчання та подолати певні труднощі, пов'язані з опануванням обраною професією. Використання тренінгових технологій особистісного розвитку у процесі підготовки майбутніх фахових психологів дозволяє підняти інтерес до навчальних курсів і певних тем у студентів, зацікавити їх до подальшого самостійного професійного вдосконалення. Крім цього, їхнє впровадження має позитивний вплив на залучення студентів до роботи над собою в ході освоєння практичної діяльності за обраним фахом, а загалом на процес формування їхньої професійної компетентності.

Кожен практичний психолог повинен також вміти проводити і складати необхідні тематичні тренінги, певного спрямування.

Впровадження експериментальних досліджень. Не менш важливим завданням підготовки практичних психологів у сучасних умовах є впровадження експериментальних досліджень у навчальний процес. На думку фахівців, викладачів психології зокрема, експеримент і демонстрація обов'язково повинні бути наявними при викладанні психології. Сам факт, що сучасна наука психологія є експериментальною наукою, достатній для обґрунтування потреби введення дослідів при поданні тим, хто навчається, її елементів; а головним засобом досліджень у психології є експеримент. Проте при спробі вирішити завдання впровадження експерименту виникають труднощі, які наявні при викладанні психології. Перша з них зумовлена наявністю різних напрямків психологічної науки, які, відповідно, дають інший погляд на ті ж самі проблеми, і по-різному пояснюють їх. Чи потрібно інформувати студентів про суперечності між поглядами різних шкіл, чи викладач повинен притримуватися при навчанні одного з них? Різні викладачі по-різному вирішують дану проблему, але щоразу неодмінно упускають якісь важливі особливості науки, котру викладають. Оскільки одне явище може мати різні пояснення, це ускладнює вибір приладів для його демонстрації, оскільки необхідно з'ясувати, яку з моделей потрібно для цього мати; це ж питання виникає при викладі теоретичного матеріалу. До сказаного необхідно додати, що приладів для проведення експериментальних досліджень із психології зараз ніде не виготовляють. Враховуючи наведене, можна констатувати, що дане питання також потребує окремого висвітлення.

Проведене дослідження дає підстави зробити наступні **висновки**.

1. Огляд наукових публікацій за обраною темою дозволив констатувати, що в працях науковців наявні необхідні напрацювання, які дозволяють належним чином обґрунтувати і відповідно реалізувати особливості застосування компетентнісного підходу до підготовки фахівців у ВНЗ в сучасних умовах, як і основні завдання, що виникають при цьому.

2. Проведене аналітичне дослідження проблеми, що перебуває в центрі розгляду, дозволило виявити особливості впровадження вимог компетентнісного підходу в процес підготовки фахівців з вищою освітою у ВНЗ в сучасних умовах, а також уточнити завдання, що необхідно вирішити при його впровадженні.

3. Дослідження проблеми, що розглядається в даній роботі, дозволило з'ясувати основні завдання, а також виявити труднощі, що виникають при його впровадженні, котрі виникають при підготовці майбутніх фахових психологів із застосуванням компетентнісного підходу, що дозволяє зосередити необхідні зусилля на пошуку шляхів їхнього вирішення.

У майбутньому передбачено провести дослідження, яке передбачає з'ясування наявних можливостей щодо вирішення актуальних завдань підготовки майбутніх фахових психологів із застосуванням компетентнісного підходу.

Список літератури:

1. Антоненко М.О. Впровадження нових методів у викладання психології / М.О. Антоненко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». – 2015. – Вип. 1. – С. 29-43.
2. Барчій М.С. До проблеми професійного становлення майбутніх психологів / М.С. Барчій // Вісник Національного університету оборони України. – 2015. – № 3(46). – С. 14-19.
3. Березина В.А. Актуальные проблемы профессиональной подготовки педагогов-психологов / В.А. Березина. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/42054496.pdf>.
4. Білозерська С.І. Професійна Я-концепція як передумова професійного розвитку особистості / С. І. Білозерська // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». – 2015. – Вип. 2. – С. 10-18.
5. Брославська Г.М. Інноваційні технології як засіб забезпечення якості освіти / Г.М. Брославська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2008. – № 3. – С. 18-24.
6. Буряк В. Самостійна робота як системоутворюючий елемент навчальної діяльності студентів / В. Буряк // Вища школа. – 2008. – № 5. – С. 12-24.
7. Вишньовський В.В. Особистісна готовність студентів-психологів до професійної діяльності / В.В. Вишньовський. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2014-alyans-nauk/pe1_vishnevsky.htm.
8. Вінтюк Ю.В. Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахових психологів у ВНЗ / Ю.В. Вінтюк // Молодий вчений. – 2017. – № 3(43). – Ч. II. – С. 245-249.
9. Вінтюк Ю.В. Впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів / Ю.В. Вінтюк // Молодий вчений. – 2017. – № 12(52). – Ч. III. – С. 358-362.
10. Вінтюк Ю.В. Дослідження емоцій у навчальній роботі зі студентами-психологами / Ю.В. Вінтюк // Молодий вчений. – 2018. – № 3(55). – Ч. III. – С. 518-522.
11. Гавриляк І.С. Концептуальні засади формування професійних цінностей студентів вищих навчальних закладів / І.С. Гавриляк // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2009. – № 6. – С. 9-15.
12. Грень Л.М. Я-концепція – методологічна основа саморозвитку і самовдосконалення студентів у навчально-виховному процесі / Л.М. Грень // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2008. – № 3. – С. 191-199.
13. Гура Т.Є. Активізація професійної мислєдіяльності майбутніх психологів засобами ігрового моделювання / Т.Є. Гура // Наука і освіта / гол. ред. О.Я. Чебикін. – Одеса: ПНЦ НАПН України, 2010. – № 2. Тематичний випуск «Когнітивні процеси та творчість». – С. 168-172.
14. Деміна А.А. Психологический анализ самостоятельности будущего практического психолога / А.А. Деміна // Психологія і соціологія : проблеми практичного застосування. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14-15 березня 2014 р.). – Херсон: видавничий дім «Гельветика», 2014. – С. 65-69.
15. Ендеберя І.В. Особливості розвитку самостійності як умови професійного становлення майбутніх практичних психологів : дис. ... канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / І.В. Ендеберя. – К., 2015. – 251 с.
16. Затворнюк О.М. Формування професійної компетентності майбутніх психологів у позааудиторній діяльності / О.М. Затворнюк // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 62-65.
17. Комар Т.В. Становлення професійної зрілості фахівця в умовах ВНЗ / Т.В. Комар // Актуальні питання сучасної психології і соціології. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18-19 квітня 2014 р.). – Херсон: видавничий дім «Гельветика», 2014. – С. 57-60.
18. Кот Т.В. Актуальные проблемы профессиональной подготовки специалиста-психолога в ВУЗе / Т.В. Кот, А.П. Лузганов // Вестник ТГУ. – 2011. – Выпуск 3(95). – С. 73-76.
19. Кравець Н.Б. Самостійна робота студентів – одна з форм успішного оволодіння фаховою психологічною освітою / Н.Б. Кравець // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2011. – № 4. – С. 146-152.
20. Кузнецова Е.В. Интенсификация процесса формирования профессиональной компетентности педагога-психолога : монография / Е.В. Кузнецова, О.И. Мезенцева, В.Г. Петровская, Л.Н. Степанова. – Новосибирск, 2013. – 200 с.
21. Литвиненко І.С. Особистісний аспект – проблематика професійного становлення студентів-психологів / І.С. Литвиненко // Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. – 2014. – Т. 19. – Вип. 1(31). – С. 186-194.
22. Марчук А.В. Реалізація компетентнісного підходу в професійній підготовці майбутніх фахівців / А.В. Марчук // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2012. – № 2. – С. 32-39.
23. Матійків І.М. Компетентнісний підхід до професійної підготовки майбутніх фахівців / І.М. Матійків // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – № 3. – С. 44-53.
24. Митка О.М. Компетентнісний підхід у навчанні, його форми, методи і засоби / О.М. Митка // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2009. – № 4. – С. 89-97.
25. Низовець-Кропта О.А. Впровадження інтерактивних методів навчання у процес професійної підготовки майбутніх психологів / О.А. Низовець-Кропта // Український психолого-педагогічний науковий збірник. – 2016. – № 9. – С. 94-98.
26. Онищенко В.Д. Компетентнісний підхід у професійній освіті / В.Д. Онищенко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2015. – № 1-2. – С. 18-27.
27. Романовський О.Г. Упровадження інноваційних технологій у процесі фахової підготовки майбутніх психологів / О.Г. Романовський // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2012. – № 3. – С. 3-13.
28. Ткаченко К.В. Профессиональная подготовка психологов: необходимость конструктивных трансформаций / К.В. Ткаченко. Высшее образование в России. – 2014. – № 4. – С. 82-90.
29. Ткачишина О.Р. Актуальні аспекти проблеми якісної професійної підготовки психологів / О.Р. Ткачишина. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/10430/1/O_Tkachyshyna_MCHPPCH_III%2815%29_IL.pdf.

Винтюк Ю.В.

Национальный университет «Львовская политехника»

АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ ПОДГОТОВКИ ПСИХОЛОГОВ С ПОЗИЦИЙ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА

Аннотация

В статье освещены актуальные задачи подготовки будущих профессиональных психологов в ВУЗе с позиций компетентностного подхода. Проведен обзор научных публикаций по теме исследования, установлены взгляды отечественных и зарубежных ученых на проблему, которая находится в центре рассмотрения. Выявлены основные трудности, возникающие при внедрении компетентностного подхода к подготовке специалистов в современных условиях. Освещены основные задачи подготовки будущих профессиональных психологов в ВУЗе с позиций компетентностного подхода. Сделаны выводы из проведенной работы и намечены перспективы дальнейших исследований в данном направлении.

Ключевые слова: компетентностный подход, актуальные задачи, подготовка будущих профессиональных психологов, учебно-воспитательный процесс.

Vintyuk Yu.V.

National University "Lviv Polytechnic"

ACTUAL TASKS OF PREPARATION OF PSYCHOLOGISTS FROM POSITIONS OF THE COMPETENT APPROACH

Summary

The article highlights the actual tasks of preparing future professional psychologists in higher educational institutions from the standpoint of competence approach. A review of scientific publications on the topic of research, established views of domestic and foreign scientists on the problem that is at the heart of the review. The main difficulties that arise when implementing a competent approach to training specialists in modern conditions are found out. The main tasks of preparation of future professional psychologists in higher educational institutions from the standpoint of competence approach are highlighted. The conclusions from the work performed and the prospects for further research in this direction are drawn.

Keywords: competence approach, actual tasks, preparation of future professional psychologists, educational process.